

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben Félévre 6 K, negyedévre 3 K — t.
Vidéken " 6 K, " 4 K 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint.
az udvarban hátul.

Kolera! Kolera!

Ötven beteg.

Rémhírek a szomszédból.

Máramarosból riasztó hírek érkeznek. Gyanus megbetegedésekről tudnak ezek a hírek, amelyek szerint a megyének déli részén, az egymásra torlódó falvakban, főleg azonban Alsóvisón kolera dul. Áldozatai is vannak már a kórnak, amelynek csilhatlan előjelei a gyomorfájás és erős hányás. A központból orvosokat küldtek ki, akik megvizsgálták a betegeket és vizsgálódásaik alapján kijelentették, hogy az alsóvisói és környékbeli megbetegedések nem a fekete kolera jellegével bírnak, hanem kolera nostras esetek. És megtették a szükséges preventív intézkedéseket, eltiltották a lakosokat a bab, paszuly és gyümölcsök evésétől, azonkívül pedig erélyesen rájuk parancsoltak, hogy naponként többször mosakodjanak. A megbetegedéstől való félelem rá fogja szoktatni az alsóvisói oláhokat olyas valamire, ami

eddig valószínűleg ismeretlen volt előttük: a köztisztaságra.

Szó sincs róla, a Máramarosból érkező hírek még úgy is ijesztők és megdöbbenést keltők, ha kolera nostrasról számolnak be és nem az epidémikus koleráról. Riasztók ezek a hírek nem azért, mintha attól kellene tartani, hogy a veszedelem esetleg országos lesz, hanem mert általánosan tudott dolog, hogy a közegészség ügye milyen gyöngelábon áll Magyarországon és különösen arra, a nagy hegyek között eldugott falvacskákban. Nemcsak hogy profilaxisról nem lehet szó, hanem valami pusztító járványnak kombattálásáról is alig. Ugy hogy a zsupfedeles kunyhóba szorultak, akár valami siralomházba zárt halálraítéltek, egyebet sem tehetnek, mint azt, hogy nagy rezignációval és azzal a fatalizmussal, amelyet a földetturás és baromtenyésztés hoz magával, várják a végítéletnek elkövetkezését.

Ha pusztító kórság tör ki az ilyen helyen, az egészségügyi hatóság mindenekelőtt az epidémia lokalizására törekszik. És ha ez sikerült, akkor tér át feladatának

második részére, az elszigetelésre és végül arra, hogy a betegeket, amennyire lehet, megmentésék. A hirtelen és tömeges elhalálozás, a váratlanul megdöbbenő munkája természetesen a félelem és rettegés magvát hinti széjjel. De nemcsak ott, magának a népnek körében, hanem azon túl is, mindenütt a köztudatban.

A Máramarosból érkező táviratok nyomán ijedség támad ma országszerte és ezt az ijedelmet nem fogja teljes mértékben eloszlatni az sem, hogy az alsóvisóiakat megtizedelő betegség kolera nostras csupán és nem kolera. Ez a nagy ijedség kétségkívül kellemetlen, de azért nem okoz nagyobb bajt, mint akár valami kisebb lelkiifurdalás. Az ijesztés nyomán az emberek rájönnek arra, hogy a prevenció milyen fontos dolog és bizonyos, hogy az egészségügyi hatóságok olyan intézkedéseket tesznek majd, amelyek hatalmasan előbbre viszik az általános higiénia ügyét.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Polgári fiúiskolai beiratás. A debreceni négy osztályu nyilvános magán polgári

Tavaszi napsugár.

A székely népeletből.

Írta: Harmath Lujza.

Zsupsz! . . .

Az a tojás, a mi az eresz aljáról a Lidike fejére esett, nem volt nagyobb egy csöpetnyi diónál s mégis akkora ijedelmet okozott, hogy megérte volna az egész templomtornyát. A manó vinné is el, a mennyi galambtojás van a világon, ha nem tud rá vigyázni, kinek a jó szerencse adta! Már ki is látott ilyent! . . .

Lidike templomba készül, szép, új kendő van a fején, melyet vásárfiába kapott az apjától és ime azok az ostoba galambok olyan megbocsáthatatlan hibát követtek el rajta, hogy még erősebb szívű emberi lény is, mint Lidike, sirva fakadt volna a mián.

Ejnye, ejnye! Most már ott lehet az új pap, a szép beköszöntő, a délutáni tánc, ha a szép új keszkenőt nem viselheti a fején.

Lidi előbb megijedt a dolgon, majd haragosan nézett fel a háztetőre, hol röp-ködvé, zugva-bugva folyt a létért való galambtusa, míg utoljára eltört a cserép s a könyvek sűrű csöppekben futottak le kipirult arcán.

— Ides! . . .

Anyjához kiált be a pitvarba (kihez is folyamodna ilyen nagy elkeseredésében?) s mégis úgy történt, hogy mikor pár perc múlva az aggódó anyai hang kérdőn szölongatja, alig veszi észre.

Figyelme egészen másfelé tért.

Az a hófehér galambpár ott az eresz alján édes csók közepett ünnepli az örök törvény tavaszi ébredését s Lidike keserves könyei között is mosolyogni kezd.

Ime, csak most siratta tönkrement szép keszkenőjét — melyet bizonyára irigyeitek volna társai tőle — s lelkében hirtelen valami csodálatos béke, édes megnyugvás szállt s úgy érzi, hogy azért a hófehér galambért már a többire sem haragszik erősen.

Ugy el tud gondolkozni rajta s szinte ijedten perdül meg, mikor a szomszéd sóvény mellől megszólalt egy jól ismert hang:

— Hát nem jössz templomba, Lidike?

— Én bizony mennék, de . . .

— Tán valami bajod van?

— Az ám, még nagy! A galambok . . .

— A galambok? . . . Hát mi a manó bajod van a galambokkal?

— Jaj, el se mondom, Sándor!

— Nem? . . . No nézzetek oda! Tán kidőlt a világ a sarkából? Vagy mi?

— Az nem, de az új keszkenőm.

— Baja esett?

— Még nagy.

— Ne beszélj. A galambok . . .

— Azok, meg a tojás.

— Ejnye, de kár! Hát a táncba se jössz?

— Má' hogy ne mennék!

— Ugy má' jó. Isten áldjon!

Elhallgattak. A legény egyet időfött panyókára vetett mándliján s a templom felé vette útját, hol éppen harmadikat harangoztak, Lidike meg ott maradt az udvaron s olyan csodálatos érzés áradt lelkére, mintha a viruló tavasz minden ragyogó napsugara ott ütötte volna föl tanyáját . . .

A természetben is tavasz kezdete volt. A ragyogó nap fénye átsugárzott az üde lombokon s a bomlodozó virágrügy lehellelte mámorítóan szállongott a levegőben. Minden kis fűszál a nap mosolyát kereste. Dalolva szökdéselt a kis ökörszem a bokrok ágain, míg a kis piros hátú szent János bogarak a fák tövére ültek ki sütkérezni s a sárga rigó füttye megszólalt a Nyárad partí fűzek ágain.

Egyszer csak a főnséges hármóniába bele szólt a tavasz kedves hirnöke, a kakukmadár s ez aztán egészen magához térítette Lidikét.

Iskolakönyvek, RÓSZEREK, Antalffy József

könyv- és papíruzetében a legszolidabb kiszolgálás mellett kaphatók, Fiac-u. 44., Letzter mellett. Bekötéseket 10 kr.-tól feljebb készítették.

iskolában (Abeles-intézet, Nemzetőr-utca 3.) a jövő tanévre szóló beiratkozásokat naponta d. e. 10—12-ig fogadja el az igazgatóság.

Külföldi lakáshivatalok.

Budapesten is lesz.

Debrecenben soha.

Budapesten a lakásügyi hivatalra vonatkozó javaslatot már legközelebb tárgyalás alá veszik a szakbizottságok és a közgyűlés. Rendkívül aktuális ez a kérdés, amely élénken foglalkoztatja magát a nagy publikumot is. Milyen lesz az a hivatal, hogy fog beválni? Ezt kérdezi mindenki. Mi felhasználjuk az alkalmat, hogy elmondjuk, milyenek azok a külföldi lakáshivatalok, amelyek példaként szolgáltak, a mikor a budapesti lakásügyi hivatal szervezetről való javaslatát dr. Szalay Sándor megbeszélte. Ez a két külföldi hivatal a strassburgi és a stutgarti, amelyekről a következőket mondja előterjesztésében Szalay Sándor:

Külön lakásügyi hivatal működik Strassburg városában is. E hivatalt — a szervezési szabályzat értelmében — a lakásnyilvántartó a lakásfelügyelettel egyetemben alkotja.

Ezenfelül közvetíti a lakásokat bármily nagyszámú és bérösszegben. A lakások közvetítése, úgy a lakáskeresők, mint a bérbeadók részére öt szobás lakásig ingyenes. Az öt vagy több szobás lakás közvetítési díja az évi bér egy százaléka. A bérbeadandó lakásoknak bejelentése a megállapított s ingyenesen kiszolgáltattott mintalapokon történik.

Minden bejelentés után a lakáshivatali alkalmazott annak helyességét a helyszínén felülvizsgálja s az illető lakásról vázlatrajzot készít. E vázlatrajz 1:1000-hez mérten állítandó ki s minden lényegesebb jelenséget feltüntet: ablakok, ajtók, kályhák, légszusz, vízvezeték stb. helyiségek nagysága és magassága, vajjon fő- vagy melléképület és azonkívül minden egyes vázlatrajzon feltüntetni a beülhető személyeknek a la-

kásügyi bizottság által megengedett legmagasabb számát.

A bérbeadó köteles a lakáshivatal kiküldöttjének a lakás megismerését megengedni, ellenkező esetben a lakásközvetítés abban marad. A bérbeadó, aki a lakásközvetítést igénybe veszi, vállalja egyúttal azt a kötelezettséget, hogyha a bejelentett lakást kiadja, azt 24 óra alatt bejelenti. Ha a bejelentést elmulasztja, a bérbeadó a további közvetítés igénybevételétől jövőre el-esik. Az ügyviteli szabályok értelmében a hivatal a közvetítésben tényleg részt vesz, ugyanígy, hogy ha a lakáskereső a bejelentési űrlap, a vázlatrajz és a hivatalnak felvilágosítása alapján magának alkalmas lakást talál, a hivataltól a bérbeadóhoz szóló megfelelő közvetítőjegyet kap, melyet a bérbeadó válaszával ellátva 24 óra alatt visszaküldeni köteles. Hetenkint egyszer egy nagy hirdetőmenty adnak ki a bérbeadó lakásokról.

Emellett Strassburg nagyon jól működő állandó lakásfelügyelettel bír, melyet egy 18 tagból álló s szociálpolitikai és gyakorlati érzékkel összeállított bizottság lát el. A bizottság hármas tagu albizottságai különben önállóan dolgoznak. Az albizottságok kifogásai felett a bizottság határoz.

Az ülések nyilvánosak s a határozatok sajtó útján is közzétételnek. A lakásügyek ily nyilvános tárgyalása általában igen hatásosnak bizonyult.

Ezeken kívül Stuttgartban is van városi lakáshivatal, mely magában egyesíti a lakáspiac nyilvántartást, a lakáskimutatást és a lakásfelügyelet.

E lakáshivatal működésének alapját helyhatósági szabályrendelet képezi, mely arra kötelez minden lakásbérbeadót, hogy: 1. minden bérbeadásra szánt lakást a kibérlés lehetőségének beállta után 8 napon belül, 2. a bérbevétel megtörténtét pedig a bérleti szerződés megkötésétől számított három napon belül a lakáshivatalban bejelentse.

A lakás be- és kijelentése az előirt nyomtatványminták kitöltésével eszközözendő.

Ezen bejelentőlapok képezik a lakás piaci kimutatást, továbbá az általános és nyilvános lakásközvetítő alapját, amely abban áll, hogy a bejelentett, tehát a piacon szereplő lakások és üzlethelyiségek a városi lakáshirdetőben a bérbeadás kijelentéséig

ingyen közzétételnek. Mivel a városi hivatalos lap, melyben a lakáshirdetés megjelenik, bárkinek rendelkezésére áll, mindenki minden időben pontos értesítést nyerhet az összes bérbeadandó lakásokról és üzlethelyiségekről. A bérbeadó ezenkívül a hivatalban letétbe helyezheti a lakástervet és a lakásnak leírását, amit azután a lakáskereső megtekinthetnek. A bejelentési kötelezettség általánosságának folyamánként természetesen becses anyagot lehet nyerni a rendszeres lakásügyi statisztikához, mely a hivatalos lapban szakszerűen összeállítva minden hónapban közhírre is tételik. Ezen közlemények a lakásmozgalomról, valamint a hónap alatt bejelentet lakások lakbéréi, fekvése és az üresen maradt lakásokról biztos áttekintést szolgáltatnak.

A bejelentési kötelezettség alapját képezi egyúttal a lakásfelügyeletnek is. A lakásfelügyelet tiszteletbeli lakásgondozók segítségével történik. A lakásgondozók kötelessége, hogy támogassák a lakáshivatalt, a lakások és lakás használatának felügyeletében a végből, hogy az életet, egészséget, erkölcsiséget veszélyeztető komolyabb káros állapotok távoltartassanak és eltávolíttassanak. E végből a város több mint kétszáz lakásgondozási alkerületre oszlik, melynek területén a lakásgondozó gyakorolja a fennálló törvény és szabályok értelmében a lakásfelügyeletet. A vizsgálat alkalmával talált kifogások a lakásügyi hivatalnak bejelentendők. A hivatal a jelentést vizsgálat alá veszi, esetleg egészségügyi, illetve műszaki közegeknek meghallgatásával azután a szükséges intézkedéseket elrendeli. Első sorban a békés uton leendő kiegyenlítést kísérik meg. Ha ez eredményre nem vezet, következik a lakásrendészeti eljárás.

VÁRMEGYE.

Halló, Hajduböszörmény!

A vármegyei telefonhálózat harmadik vonala, a hajduböszörményi is elkészült. Ez a legfontosabb vonala a telefonhálózatnak, mert három népes várost köt össze Debrecenrel:

Elfelede egészen a keszkenő szomorú sorsát s vidáman szólta oda:

— Hány esztendeig élek?

Számlál, számlál s végét nem éri s már a jó nanyinál is idősebb s még mind szól, mind ígér . . .

Vidáman nevet Lidike, mikor a madár már a nyolevannál tart — Istenem, mikor olyan szép, olyan jó élni! . . .

Már nem is haragszik többé a galambokra; úgy gondolja, hogy nem is haragudott rájuk erősen, csak úgy ni! . . . Hiszen olyan kedvesek, olyan beszélések . . . Igaz, hogy a templomozásnak vége, igaz, hogy az új pap első beszédjét nem hallhatta meg, de majd kárpótolja magát a délutáni táncfal, hiszen oda már elmehet a leány keszkenő nélkül is, ha szép simára van fésülve.

Alig is várja a délután s Isten tudná megmondani, hányadszor nézi meg magát a falér nagyságu tükörben, melyet hasonló alkalmakra rejteget a ladafiában.

Édes anyja nem állja meg szó nélkül s szinte mérgesen rival rá:

— Mi bajod van annyit azzal a ladaival, tán a Dárius kincsét őrzöd benne?

— Nem a kincset őrzöm ideo, hanem hát izé . . . no, tudja kigyelmed?

— Ugy, ugy, tudom, hogy a mostani leányok csak hiábavalóskodnak. Egyebet se

tész, minthogy puccolódol s a legényekre gondolsz.

Talán se szeri, se száma nem lett volna a felsorolt hiábavalóságnak, ha a barátnék be nem kiáltanak a kapun.

— Lidike, huzza má' Peti!

Hát ki itéli el Lidit, hogy még köszönni is elfelejtett anyjának, úgy kitérült az ajtón. Istenem, hiszen ideo hallszik a muzsikaszó a Nyárad partról, hol a malom előtt mulat az ifjuság.

Ott van apraja s nagyja és foly a „vármegyes” lelkesen, közbe közbe bele kurjant egy-egy legény: „Rajta lábam, járd ki most, nem parancsol senki most.”

Kopog a magas sarku csizma, libben a bőráncu kászlis fersing, hófehér ingváll s kipirulnak az egészséges arcok. Sándor Lidikével járja olyan délecegen, hogy megirigyelheti tőle akármelyik szalonáncos. S a tavaszi napsugár ráveti éltető fényét a kipirult arcokra és belopózkodik a szívek mélyébe.

És ott aztán nagy riadalmakat okoz e nehány szó:

— Tudod-e, Lidike, hogy bevettek katonának?

S vége a jókedvnek, a csipkés zseb-kendő mindegyre valami porszemet vagy mit törül ki az elborult szemből . . . s a nóta is mind szomorubbá válik . . .

Üres lett a mező, hangtalan a fák lombja, melyet minden szellőlibbenés gyérbbe tesz s zörög a száraz avar a léptek alatt. Fecske madár, gólya madár jobb hazát keresett, a sárguló erdőből megjött a faluba a kis cinke s a zöldbegyű csiz; itt az ősz, a katonaillesítés ideje.

Tegnap estétől fogva foly a bucsuzás a koresmában s csak a fenn való Isten tudná megmondani, hogy hányszor kukueskáltak be a leányok az ablakon, könyvelt szemekkel, szorongó szívvel halgatva a nóát, mely csak ott, egész frissen termett!

Elvisznek már engemet katonának, Rám van szüksége éppen a kiralynek. Itt hagyom én a falumat s anyámat, Hej csak magammal vihetném baamámat!

A virradattal kikerül a muzsikaszó az utcára, a bíró siettetli a legényeket, messzi a város, jó lesz elindulni, még bajba jöhettek a késés miatt.

Hallgatnak is azok most rája! Minde-nik a maga mámoros feje után indul s így jutnak el a leveles kapukhoz, hol a lányok kisírt szemmel várnak rájuk.

S minden kapuban több vagy kevesebb eltéréssel ismétlődik a párbeszéd:

— Ugy-e, megvársz hűséggel?

— Meg! Isten engem úgy segéljen!

(Vége köv.)

Rendkívüli bucsu estélyt tart

a Bika orfeumában ma szerdán este az előnyösen ismert illuszi-onista és gondolatolvasó „KARMELLINI” a svéd királyi arany koronás Wasa-rend tulajdonosa.

Előadásra kerül

ványok stb. egészen új műsorral. Kezdeté 8 órakor

a legújabb és legérdekesebb e téren bámulatramelőtő pszichológiai mntat-

Belépti-díj 1 korona.

Böszörményt, Nánást és Hajdudorogot.

Mindhárom városból szép számmal jelentkeztek előfizetők is. A napokban már át is adják a vonalat a közhasználatnak. A telefonhálózat negyedik vonala, a hajdubadházi is javában épül. A munkálatokat Buzás Elemér főmérnök októberre befejezi.

A megyei telefonhálózatnak nagy fontossága van közigazgatási tekintetéből. Nagy jelentőségű a sajtóra is, amely még gyorsabban fog értesülni ezen a vidék eseményeiről.

Vármegyei közgyűlés. Hajdúvármegye szeptember 26-án tartja őszi, rendes közgyűlését, amelynek tárgysorozatában 80-90 ügy szerepel. A közgyűlési meghívót most állítja össze Pákozdy Sándor főjegyző.

Két gyilkosság.

Sziven szurt legény.

Halálán van a másik is.

Részletes tudósítást közöltünk a közeli Mártonfalván történt két gyilkosságról. Az egyik gyilkosság áldozatát, ifj. Antal Györgyöt tegnap boncoltatta fel Hoffmann József vizsgálóbíró, aki Láng Sándor és Hutiray törvénytudó orvosokkal a helyszíntre utazott.

Megállapították, hogy a halálos dőfés átvágta a tüdőt és teljesen átdöfte a szívet, úgy, hogy a boldogtalan szörnyet halt. Az orvosok azon csodálkoztak leginkább: a szerencsétlen legény, *hogyan tudott 8 lépést tenni a szűrés után.*

Az elfogott gyilkost, Mertzl Lászlót kihallgatta a vizsgálóbíró. A legényt nagyon megtörte az eset. Mióta kijózanodott, egyre sir. Nem tudja elmondani, hogy követte el a gyilkosságot, olyan részeg volt. A tanuk egybehangzó vallomása szerint a részeg Mertzl az udvaron volt, koromsötétben. A megölt legény az apját akarta védelmezni, mikor az udvarra rohant; egyenesen neki szaladt a gyilkos késének. A szűrés pillanatában csak annyit mondott: jaj, azután tántorogva még 8 lépést tett, azután összerogyott.

Mertzl erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés vétségéért tartóztatta le a vizsgálóbíró. A csendőrség ma kíséri a börtönbe.

Ugyancsak tegnap délután hallgatta ki a vizsgálóbíró a vasárnapi korcsmázás másik áldozatát, Arany Istvánt. A szerencsétlent úgy leverték legénytársai, hogy a halálán van. A teste tele van kék-zöld foltokkal. A halálos sérülés a fején van. A koponyacsontja megrepedt és agyrázkódást szenvedett. A legényt a guti telken levő lakásán hallgatta ki a vizsgáló-

bíró. Nem tudja, ki mérte rá a halálos csapást. A verekedőket a csendőrség kinyomozta és ha belehal Arany a sérüléseibe, halált okozó súlyos testi sértés büntetéseért állítja őket a törvényszék elé. Egyelőre még szabadlábon vannak. A csendőrség egész nap folytatta a kihallgatásokat.

VÁROSHÁZA.

Wekerle döntése.

A fogyasztási adóbérlés ügyében.

Előreláthatólag Wekerle Sándor pénzügyminiszter már a napokban fog dönteni a fogyasztási adóbérlés ügyében. A miniszteriumtól kedvezőtlen hírek érkeztek. A fogyasztási adóbérlés általában emelték.

Némely város önként ajánlott meg a bérlésért 5-10 százalékkal többet, ami a kormányt arra indította, hogy általában emelje a fogyasztási adóbérlést, aminek az lesz a következménye, hogy mérsékelten emelni fogják ott is, ahol a tárgyalások nem vezettek eredményre, amint Debrecenben is történt.

A döntés még e hónap folyamán meg fog történni.

Városi közgyűlés. Debrecen város törvényhatósági bizottsága szeptember havi közgyűlését a hó vége felé, 25 és 30-a közt fogja tartani. A polgármester a napokban fogja kitűzni a közgyűlés határnapját. A közgyűlésnek rengeteg tárgya lesz. Több megüresedett állást fognak betölteni választás útján, úgy, hogy egész kis főkötő-újítás lesz. A költségvetést is ezen a közgyűlésen fogják tárgyalni, úgy hogy előreláthatólag három napos közgyűlés lesz.

Szabadságról. Takács Bálint közigazgatási iktató hazatért 1 havi szabadságáról és elfoglalta hivatalát.

Költségeloirányzat közszemlén. Debrecen sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város házipénztárának és az általa kezelt alapok s alapítványoknak 1908. évre egybeállított költségeloirányzata a város számvevői hivatalában 1907. évi szeptember hó 1. napjával kezdődő 15 napi közszemlére kitétetett. Miről a város adózó lakossága oly figyelmeztetés mellett értesítetik, hogy ezen eloirányzati munkálat a városi számvevői hivatalban hivatalos órák alatt megtekinthető és az ellene irányuló esetleges észrevételek akár írásban, akár élőszóval a közgyűlést megelőző öt nappal Debrecen város tanácsához beadhatók. A városi tanács.

Bizottsági ülések. A városházán ma délelőtt 11 órakor a gazdasági és intézőbizottság, délután 3 órakor a jog- és pénzügyi bizottság tartanak üléseket. A közigazgatási bizottság holnap délután tart ülést.

Kimutatás a legtöbb adót fizetőkről. Az 1886. XXI. t. c. 25 §-a alapján közhírré teszem, hogy Debrecen szabad királyi város legtöbb adót fizetőinek kimutatását, melyből az 1908. évre érvényes névjegyzék fog összeállíttatni, a városi adóügyi osztály elkészítette és az a netalán szükséges felszóllamlások megtehetése végett a golgár-

mesteri hivatalban a folyó évi Szeptember hó 4-ik napjától kezdődőleg 8 napi közszemlére kitétetett. Debrecen, 1907. Szeptember 2. Kovács József sk. polgármester.

Borzalmas vasuti elgázolás.

Megindult a vizsgálat.

Bűnös a sorompós?

Kimerítő tudósítást közöltünk a hétfőn este 8-9 óra közt történt vasuti elgázolásról, amely a Pavillon-laktanya mögötti vasuti átjárónál történt, a melynek áldozata Schaf János táncitanító kocsisa, a 64 éves Szilágyi Ferenc balmazújvárosi lakos.

Az elgázolás ügyében ifjú Orosz László rendőrfogalmazó befejezte a nyomozást. A szerencsétlenséget Bagó Mihály sorompóőr gondatlansága okozta, amit két szemtanu, Nagy László és felesége igazol.

Bagó sorompóőr ugyanis későn bocsjította le a sorompót. A kocsi éppen akkor hajtott fel a vasuti pályatestre. A kocsi előtt haladt Nagy László a feleségével. Mikor a sorompót Bagó lebecsjította, a kocsit és lovakat valósággal oda-szorította. Nagy László még se-gíteni akart a szerencsétlennek és föl akarta emelni a sorompót, hogy megmenekülhessen.

— Húzza fel a sorompót! — kiáltotta Nagyné, de a sorompós nem hallotta a közelgő vonat zakatolásától.

Szilágyi Ferenc menekülhetett volna, de nem merte ott hagyni a kocsit és lovakat, vagy pedig annyira megrémült, hogy nem tudott menekülni. A következő pillanatban megtörtént a szerencsétlenség. A nyiregyházai 4708. sz. személyvonat a kocsit elütötte. A kocsis kirepült az ülésből, a kocsi pedig dirib-darabra törött. A boldogtalan ember azonnal meghalt. Az agyveleje szertelocsesant.

Kihallgatta a rendőrség Bagó Mihályt is, akit a szerencsétlenségért a felelősség terhel. Azt mondja, hogy ő idejében bocsjította le a sorompót. Azzal védekezik, hogy a nagy sötétségben nem látta, hogy a kocsi oda szorult, a kiáltásokat pedig nem hallotta. Ezzel szemben a való tény az, hogy ő gondatlanul járt el. A sorompót későn bocsjította le, de mulasztást követett el, különösen azzal, hogy nem nézte meg: van-e kocsi a sorompón belül.

Ugy az üzletvezetőség, minthogy az ügyesség megindította Bagó Mihályt ellen a vizsgálatot. Gondatlanságból okozott emberölés bűn-

Acél Henrik

új könyvkereskedése és antiquáriuma a főtéren a ref. kistemplommal szemben **megnyilt.** Telefon szám 575. Ódon és új könyvek vétele s eladása.

tettéért fogják felelősségre vonni. Az állásától tegnap felfüggesztették.

SZÍNHÁZ.

Oláh Gábor szindarabja. A téli színi évadnak bizonyára érdekes eseménye lesz Oláh Gábor főiskolai könyvtáros színműve: „V. László”. A tárgy nem új, sok színműíró lelkét kapta meg ez a tárgy, de kevésnek sikerült oly szerencsésen megalkotni a drámai eseményből a történelmi színművet. Oláh Gábor erőteljes írói egyénisége sem tudott teljesen megbirkózni vele, mégis igen érdekes az ő darabja. A nyelve teszi azzá. Ez a tömör, zamatos magyar nyelv ismeretlen mostanság elfranciásodott színpadjainkon, a hol a nyelvezet már harmadrendű kellékké süllyedt. Nagy érdeme Oláh Gábornak, hogy nem hódolt be az új irányzatnak. A darab tisztességes sikert aratott Máramaroszigeten is, Debrecenben azonban sokkal nagyobb lesz a siker, mert Zilahy a külső kiállításra is sokat áldoz. Ugy értesülünk, a darab bemutatója október hó folyamán lesz.

A folyondár meséje. Nagyon szép kis mesét, a folyondár meséjét mutatja be holnap és holnapután a villamos színház, a melyet különösen a gyermekek fognak élvezni. A folyondár a melléje állított kis létrával együtt egészen az égig nő s a kis gyermek azon feljut a menyországba az angyalok közé. A röpködő angyalkákkal a felhők közé szállnak, ahol gonosz szellem tör a gyermek ellen. Az angyalok a folyondárra ültetik a kis gyermeket s az visszánő a földig. A gonosz szellem a létrán követi, de azt az angyalok eltörik és a szellem a mélységbe zuhan, ahonnan többé elő sem kerül. Az érdekes mesék mellett még sok érdekes szórakoztató, ismeretterjesztő és mulattató képre is sor kerül. Ezek közül igen gyönyörű lesz a budai Szent István-napi körmenet bemutatása, amelyet hű képen láthat a közönség.

Lukács László halálán van.

Az izgalmak áldozata.

Utólérte a végzet.

Nagybánya, szept. 3.

Alig esendesültek le a belényesi választás hullámai, újabb választási harca lesz kilátás ebben a híres, nemzetiségi kerületben, a melynek választói megbízó-levelet adtak a magyarság legádázabb ellenségének, a hirhedt lacfalusi oláh papnak, Lucaciu Lászlónak.

Nem sokáig örvendhet annak, hogy elérte álmai végcélját és bejuthatott a képviselőházba, ahol a mentelmi jog védelme alatt folytathassa a magyar nemzet gyűlöletes izgatásait. A végzet utólérte; éppen a célnál tört le.

Mikor a belényesi választás után megérkezett Lacfaluba, már nem tudott örülni győzelmének. Mikor hívei nagy gyűlést rendeztek a tiszteletére, már nem tudott velük vigadni. Látszott rajta, hogy beteg. A 62 éves izgatott ágynak döntötték a választás izgalmait. Régi reumatikus baja

ujult erővel tört ki és ehez járultak még belső komplikációk is.

Az állapota tegnap már válságosra fordult. A beteget 40%-os láz gyöttri, eszméleten kívül, 5 nap óta nem vett magához táplálékot. A családja oláh orvost hivatott hozzá, aki azonban nem tud rajta segíteni. A családja köréből kiszivárgó hírek szerint a legrosszabbtól tartanak.

UJDONSÁGOK.

Aczél Géza szobra.

Letelepülő szobrász.

A fűvészkerti Diószeghy-Fazekas-émlék alkotója, Somogyi Sándor szobrász-művész, mint értesülünk, állandóan letelepszik Debrecenben. Műterme ideiglenesen a régi gazdasági tanintézet helyiségében, ahol szorgalmasan dolgozik.

A tehetséges fiatal művésznak megrendelése is igen szépen van. A gör. kath. templom kandallójának tervét már elkészítette. Most Lukács Emil ügyvéd rendelt nála kandallót, amelynek mintája igen szép. A kandalló előtt 3 didergő gyermek van. A gyermekeket pompásan megmintázta Somogyi Sándor.

Elkészítette ezenkívül Aczél Géza főmérnök mellszobrát is. Nagyon jól sikerült. A főmérnöknek méltán telhet benne öröme, már azért is, hogy életében láthatja a — saját szobrát.

* Esküvő. Diszes esküvő fog ^{ill. ünnepben} lezajlani ma délután. Sámy László dr. városi közigazgatási gyakornok tartja esküvőjét, Szabó János ref. lelkész, a békésbányai ref. egyházmegye esperesének bájos leányával, Gizellával. Tanúk lesznek a menyasszony részéről Szabó Kálmán orsz. képviselő, a debreceni kereskedelmi és iparkamara elnöke, a völgyény részéről pedig Weszprémy Zoltán főispán. A frigykötéshez a jóbarátok szerencsekívánatai fűződnek.

* Hazatérés a tanulmányutról. A debreceni gazdák, a kik szombaton Pécsre utaztak a kiállítás megtekintésére, ma érkeznek haza a tanulmányutról.

* Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk szeretett s felejthetetlen jó anyá, nagyanyá, testvér s áldott emlékü jó rokonnak: özv. Bernáthfalvi Bernáth Béláné szül. Kóji Komáromy Amáliának folyó hó 3-án hajnali 4 órakor, életének 71-ik évében történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 4-én d. u. 5 órakor a ref. egyház szertartása szerint, a Hatvan-utca 16. számú háznál tartandó gyászima után Erőmihályfalvára szállítatnak, ahol is folyó hó 5-én d. e. 10 órakor fognak az ottani családi sírkertben örök nyugalomra tétetni. Bánatos gyermekei: Bernáth Luiz férjével Bernáth Lajossal, Bernáth Boriska férjével Dömsödi Árpáddal, Bernáth Kálmán nejjével Láposy Annával, Bernáth

Miklós nejjével Spett Ilonával. Keresztleánya: özv. Szunyog Istvánné Bernáth Etelka. Unokái: özv. Zsák Bertalanné Habrovsky Karola, Barabási Istvánné Bernáth Gizella, Bernáth Lajos, Bernáth Kálmán, Bernáth Anna, Bernáth Ilona, Bernáth Miklós, Bernáth Pál, Bernáth Magda. Testvérei: Komáromy Antal, Komáromy Mária férjével Kékessy Imrével. A temetést Gebauer K. temetkezési intézete, Kossuth-u., Városház-épület, rendezi.

* A debreceni új piacok. Már több ízben foglalkoztunk a debreceni új piacok ügyével. Azt is megírtuk, hogy azok, akik az új piacokon árulni akarnak, két esztendeig nem fizetnek helypénzt. A rendőrfő-kapitányság ugyanerről most adott ki hivatalos hirdetményt, amelyet az alábbi sorokban reprodukálunk:

A közönség tudomására hozatik, hogy Debrecen szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 40—1131/1907. bkgy. számú határozatával a Miklós-, Hatvan-, Péterfia-, Szent-Anna-utca és Arpad-téren létesített 5 új mellék piac megnyit, ezen piacokon élelmiszer árusításával foglalkozó kufarok a piac megnyitásától számított 2 éven át helypénz fizetés alól felmentetnek. Debrecen, 1907. augusztus 30. Boldizsár r. főkapitány h.

* Asztalosok szövetkezése. A karcagi asztalos-mesterek közös, termelő szövetkezetet akarnak létesíteni. A törekvő iparosok állami segítséget kérnek vállalkozásukhoz. Az alakuló szövetkezet küldöttsége tegnap délután fölkereste a debreceni kereskedelmi és iparkamara elnökét, Szabó Kálmán orsz. képviselőt, akinek támogatását kérték. A küldöttséget szívesen fogadta a népszerű képviselő, aki megígérte, hogy minden lehető el fog követni.

* Kiss Béla zenekara itthon. Kiss Béla kitűnően szervezett zenekara, mely az idén is Ujtátrafüreden hangversenyzett július és augusztus hónapokban, tegnap érkezett haza Kassáról, a hol két estén át játszottak nagy sikerrel az Andrassy-féle kávéházban. A jól szervezett, debreceni zenekart, mely pár esztendő alatt igen szép helyre küzdötte fel magát — Rácz Károly és a Magyar testvérek zenekara mellett — nagyon megszerette a Tátrában nyaraló közönség. Kiss Béla a jól sikerült nyaralás után már ma este a Hungaria kávéházban fog hangversenyezni.

* Elfogták a rablókat! Annak a felháborító, vakmerő rablótámadásnak, mely az elmúlt éjjel a gépjavitóműhely közelében történt, minden tettese kézrekerült. A három jómadarat a rendőrség a tegnapi napon kinyomozta és letartóztatta. Az elfogott Mészáros ugyanis a hosszas kihallgatás alatt megtért és megnevezte társait, kiket a rendőrség Fülöp István és Bancsi József személyében hamarosan előkerített. A délután folyamán már átkísérték őket az ügyészséghez, ahol Hoffmann József vizsgálóbíró mindegyiket kihallgatta. A vakmerő rablók ellen elrendelte az előzetes letartóztatást, melyet ezek megfélembezni meg sem kíséreltek.

Tartós iskola öltönyöket a legolcsóbban s legnagyobb választékban lehet vásárolni csak

Gerő E.

férfi- fiu- és gyermek ruha nagy áruházában Debrecen. Piac-u. 41. (a nagytrafikálépen szembe)

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnál: Tiba Margit ev. ref. 1 hónapos, Varga Sándor ev. ref. 10 éves, Szücs Mária ev. ref. 19 éves, Juresik Julianna r. kath. 21 éves, özv. Bernáth Béláné ev. ref. 71 éves, Szébenyi Ferenc ev. ref. 12 éves, Szabó Sándorné ev. ref. 35 éves.

* **Szerencsétlenség a színház előtt.** A szerencsétlenségek sűrű egymásutánban követik egymást. Még az egyik által okozott izgalom le sem csillapult, máris újabb szerencsétlenség követi. Tegnapelőtt egy 64 éves kocsi gázolt halálra a vonat, tegnap pedig egy suhancgyerek került a robogó uri fogatkerékei alá. A Kossuth-utcán történt, közvetlen a színház előtt. Gyors üggetéssel hajtott el egy magánfogat, melyen a kocsiön kívül Tóth Imre szijgyártó tanonc ült. A tanonc a színház előtt leugrott a sebeseen haladó kocsirol, az ugrást eltévesztette s a helyett, hogy előre ugrott volna oldalt lépett le. A földre érve elesett s a kerék fején keresztül ment. A tanonc elájult a fájdalomtól s ilyen állapotban vittek K. Szalay Béla lakására. A gyermeket, akinek állapota súlyos, gazdára lakására szállították.

* **Tánciskola megnyitás.** Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a Szent-Anna-utcában újonnan épült tánctermet megnyitom és az őszi-kurzust szeptember hó 24-én kezdem meg. Tanítok minden bel- és külföldi szalon és nemzeti táncot. Boszton-kurzus és magán órák bármely időben. Esti kolon. Beiratkozásokat elfogadok egész nap szept. 16-tól Szent-Anna-u. 22. szám alatt. A n. é. közönség szeretetét és pártfogását továbbra is kérem és igyekezni fogok, hogy az eddigi megelégedést ezután is kiérdemeljem. Tisztelettel Perczel Karola okl. táncitanárnő.

* **Körözött tisztviselő.** A budapesti büntetőtörvényszék vizsgálóbírája elfogatási parancsot adott ki Byla (Billa) József debreceni születésű, 27 éves irodai alkalmazott ellen, a ki ellen az a súlyos vád merült fel, hogy dr. Fantó Emil kárára 5000 koronát eltulajdonított s az összeggel megszökött. A vizsgálóbíró elfogatási parancsa szerint Byla nagysága közepes, testalkata nyulánk, arca feltűnően beesett, arcszíne sápadt, feje beretvált, bajusza pelyhedző s szürke, kockás téli ruhát és szalmakalapot visel. A rendőrség Byla kézrekerítésére széleskörű intézkedést tett.

* **Carmellini bucsuestélya.** Carmellini bűvész, aki érdekes előadásával két estén szerzett kellemes szórakozást a közönségnek, közkívánatra ma este tart még egy harmadik előadást is. Azok, akik még nem látták Carmellini ügyes mutatványát, bizonyára felhasználják az alkalmat és ma este a Bika szálloda második udvarán megnézik előadását.

* **Köszvény, osz, rheuma** ellen minden eddigi szerek közt legjobb leghatásosabb a Menthol szesz. Már az első üveg elhasználása rég nem tapasztalt könnyebbéget, enyhülést és gyógyulást nyújt. Ára 1 K. Kapható Jóna és Jóna drogériájában. Debrecen, Kossuth-utca 6.

* **Ügyes fiu, mint üzleti kifutó, alkalmazást kap Letzter József fényképészeti műtermében.**

* **Rose-féle nyelviskolában a beiratások f. szeptember hó 9-dikéig tartanak.** Felvehetőek gyermekek is, ha életkoruk 10-ik évét betöltötték és legalább magyarul folyékonyan írni tudnak. Ez idén ismét csak 3 idegen nyelvből lesz oktatás, u. m. a francia, német és angol nyelvekből. Tandij egész évre 100 korona, mely összeg havi részletekben fizetendő. Magánórák díja óránként 3 kor. Intézeti helyiség Széchenyi-u. 19. szám.

* **Amerikai férfi és női cipők első rendű minőségben beszerezhetők Tolnai Dániel cipőáruházában. Debrecen, Piac-utca 49. szám.**

* **Festő iskola.** Felhívom a nagy érdemű érdeklődő közönség figyelmét arra, hogy f. évi Szeptember hó 1-től kezdve a rajz és festészet minden ágából iskolát nyitok. Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy műtermem Piac-utca 41. sz. a. egy tágas és e célra kedvező udvarkert helyiségben a tanulni vágyók rendelkezésére reggel 8 órától déli 12-óráig és délután 3 órától 5 óráig nyitva áll, hol kezdők és haladók saját felügyeletem és rendszeres oktatásom alatt a legújabb irány elvei alapján képezhetik magukat. Beiratkozásokat a nálam megtudhatók feltételek mellett mátol kezdve elfogadok. Teljes tisztelettel Rajzó Miklós festő művész.

* **Ügyes, osinos fiu fizetéssel tanulóul felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.**

* **Talált tengeri.** Találtatott csöves tengeri; igazolt tulajdonosa átveheti a belvárosi rendőrkapitányságnál.

Ismét általános sztrájk.

Most Nagybányán tört ki.

Elitelt szociálista vezérek.

Nagybánya, szept. 3.

Alig csendesült le a székesfejérvári általános munkás-sztrájk, ma már Nagybányán tört ki újra teljes erővel.

Székesfejérvári mintára tört ki ez a munkásvezérek miatt. A városban több kisebb sztrájk volt az utóbbi időben. A munkások mostanában kezdtek szervezkedni. Sűrűn fordultak meg a budapesti központ küldöttei is.

Természetesen a rendőrségnek sok bajt okoztak a munkásmozgalmak, amelyek okait a mostanában Budapestről leránduló szociálista vezéreknek tulajdonították. A rendőrség tegnap megidézttette Jócsák Kálmán és Varga Dezső budapesti vezéreket és azokat kitoloncoltatta a városból.

Ezzel az eljárással éppen az ellenkezőjét érte el a rendőrség annak, amit akart. A csirájában levő mozgalom teljes erővel tört ki, az általános sztrájk formájában. Ma nem dolgoznak Nagybányán, a nép kivonult az utcára és oly fenyegető magatartást tanusit, hogy a polgármester táviratilag több száz csendőrt és katonaságot kért.

Az egész város attól fél, hogy holnap a környéken levő bányák-

ban is kitör az általános sztrájk, ami nagy veszedelmet okozhatna. A szociáldemokrata pártvezetőség megbízásából ma dr. László Fülöp ügyvéd Nagybányára utazott.

Vissza a börtönbe.

Micsinai újra lopott.

Budapest, szept. 3.

Régi magyar közmondás, hogy kutyából nem lesz szalonna. Ennek az igazsága teljesedett be Micsinai Mihályon, a híres postatolvajon, aki 4 év előtt a híres postakocsi rablást elkövette. A híres postarabló a fővárosban postakocsi volt. Négy év előtt a postakocsit, mialatt a pénzes postás kézbesítéseit végezte, elhajtotta a határba, ott feltörte és kirabolta.

Hosszas üldözés után fogták meg a veszedelmes embert. A rablott pénz java-része is megtérült. A bíróság a veszedelmes embert 5 évi fegyházra ítélte. Micsinai jól viselte magát a börtönben, miért is nemrég feltételes sa adlábra helyezték.

Budapestre jött, de miután nem kapott alkalmazást a neve miatt, eselédkönyvét meghamisította és így lett Malonyai Mihály. E néven most már kapott alkalmazást a köruti Verteczký-féle vendéglőben. — A fegyház azonban nem tudta megjavítani. Micsinai újra lopott, mint háziszolga is. A vendéglős pár hét előtt vette észre, hogy állandóan lopják. Az új háziszolgára gyanakodott. Az egész személyzet leste, de nem tudták megcsipni az ügyes tolvajt.

Végre a gazda feljelentette a rendőrségen a dolgot. A detektívek meglesték a személyzetet. Micsinai ma a Teleki-terre ment, ahol fehéreneműeket akart eladni. A detektívek éppen tetten érték és letartóztatták. A rendőrségen azután kiderült minden. Most lopásért és okirathamításért vonják feleletre, egyuttal pedig utána kell pótolni azt a 15 kis hónapot is, amit az igazságügy-miniszter a király 40 éves uralkodói jubileuma alkalmával elengedett.

Leharapta a felesége orrát.

Csuffá tett asszony.

Megbosszulta a hűtlenségét.

Budapest, szept. 3.

Keserves bosszút állott ma Szvetkó Ferenc borbély-mester a hűtlen asszonyon. Nemrég ugyanis Szvetkóné elhagyta az urát, a ki három gyermekével a legkeservebb helyzetbe jutott.

Szvetkó szerette a feleségét és a gyermekei kedvéért kész lett volna megbocsájtani szörnyű botlását is, csak hogy a gyermekeinek visszaadja az anyát.

Az asszony az anyja kérésére visszatért a férjéhez, a ki azonban észrevette, hogy a hűtlen nem javult meg, hanem titokban eljár a szeretőjéhez, Morgenstern Gábor nyomdászhoz, a kivel már régóta csálja.

Az elkeseredett ember ma reggel kérdőre vonta az asszonyt, a kivel összeperelt. Szó szót követett. Az asszony dühösen felelt:

— Akármít is csinálsz, őt szeretem és nem is akarok vele szakítani.

Ez a válasz a különben békés természetű borbélyt teljesen kiharapta a sodrából.

— Ha szereted, hát én csuffá teszlek! — kiáltotta és nekiugrott a meglepett asszonynak, akinek az orrát leharapta. Az

Jó tartós iskola cipők csak **ELFENBEIN** és **KLEIN**

Megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Jó- és tartós munkáért kezeskedünk.

cipő üzletében szerezhettek be. Saját műhelyünkben készül férfi- női és gyermekcipő.

asszony elájult, a férj pedig, fogai közt a leharapott orral, egyenesen a rendőrségre rohant, ahol feljelentette önmagát.

— Nem tehettem másképp — mondta a szerencsétlen férj. — Ha ő megcsalt, én meg csuffá tettem.

TÁVIRATOK

Nem kolera, vérhas.

Mármároshoz, szept. 3. Mármaros-vármegye alispánja, Szabó Sándor ma távirati jelentést tett a belügyi kormányzatnak a lapokban megjelent kolera hírekre vonatkozólag. Az alispán jelentése szerint kolera nincs. Vissza a vérhas dühöng. Hat beteg ma a megyei kórházba szállították, öt közülük meghalt. A vérhas különben Ung, Bereg és Mármarosban dühöng. A nép azt hiszi, hogy kitört a kolera. Hajdu Imre dr. orvos, a ki a miniszterium megbízásából a helyszínén van, szintén csak vérhas állapított, de annak tovaterjedését is szigorú intézkedésekkel fékezi meg. A határrendőrség elzárta a határt, úgy az utasokat is vesztőzár alá veszi. A vérhas különösen a gyermekeseket tizedeli. A vérhas Galiciából hurcolták be.

Fiumében ma csend van.

Fiume, szept. 3. A rendőrségnek és katonaságnak végre ma sikerült a rendet helyreállítani. A vizsgálat megállapította, hogy a horvátok valóságos golyózáport bocsátottak a városra. A házak falában, a kereskedők címtábláin sok revolvergolyó akadt meg.

Nihilista merénylet.

Pétevár, szept. 3. Borzalmas kegyetlenséggel gyilkolták meg a nihilisták Csernigov kormányzóját. Bukow tábornok a villájában együtt volt a fiával és bátyjával, aki szintén tábornok. A villát a fegyveres nihilisták este 9—10 óra közt megrohanták és mindhármójukat megölték, azután pedig a villát kirabolták, a nihilistáknak nyomuk veszett.

Lefokozott hadnagy.

Szeged, szept. 3. A 46. gyalogezred becsületügyi választmánya ma a tisztirangja elvesztésére ítélte Balázs István hadnagyot, aki kiskundorozsmai birtokos fia.

Kikötött tüzer.

Fellázadt község.

Nem nézhették az embertelenséget.

Klagenfurt, szept. 3.

Most folynak a hadgyakorlatok. A fővezér most Ferenc Ferdinánd trónörökös, akinek szárnysegéde Károly Ferenc József, a trón várományosa. Schötzendorffban van a vezérkar főhadiszállása. A trónörökös a hunnenbrunni kastélyban lakik. Az 5. és 14. hadtest fogja a gyakorlatot végig csinálni. A hadtestek vezetői Jenő főherceg és Pottipre hadtestparancsnok.

Napról-napra érkeznek rémhírek a hadgyakorlatok színhelyéről. Ezzel szemben azt jelentik, hogy a trónörökös szigorú rendeletet adott ki, hogy a legénységet kímélik és a túlerőltetéstől tartózkodjanak.

Az ideai nagy gyakorlatok különösen érdekesek lesznek. Most vesznek részt benne először a Landwehr-tüzérek is. Különösen a gépfegyvereket fogják kipróbálni. A teherszállítás és kémszolgálatot autómobilok végzik, minden ezrednek lesz dróttalan átvirója, tábori telefonja és léghajós-osztálya.

Egyidőben, amikor a trónörökös rendeletéről jó a hír, Bécsből jelentik, hogy Fuglau községben lázadás ütött ki a tisztek embertelensége miatt. A 6. hadosztályhoz beosztott tüzérség egyik legényét a község mellett a hadnagya kikötötte. A tüzer negyedóra kioldás után elájult, de a hadnagya nem engedte, hogy levegyék.

Az egyszerű parasztok eleinte kérték, hogy vegyék le a szerencsétlen katonát, aki a legkevésbé lehet oka annak, hogy a szerkocsirud eltört, mert ezért ítélte a hadnagya kikötésre. Mikor látták, hogy a kérés nem használ a parasztok felfegyverkeztek és megtámadták a katonát. A hirtelen kitört lázadás nagy vérengzéssé fajultatott volna, ha az ezred egyik őrnagya véletlenül arra nem megy és le nem odatja a szerencsétlen tüzért, aki 3 napi pihenőt adott a megkínzás után.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Állat az — apában. A napokban letartóztatott Toizel Mihály szörnyű bűnéhez hasonló az az eset, amely miatt a törvényszék ma mondott ítéletet Molnár András napszámos felett. Molnárnak azonban még súlyosabb a bűne. Ez a vadállat ugyanis egy egészen felejten leánygyermekét rontotta meg, míg amaz a már felnőtt leányával folytatott bűnös viszonyt. A törvényszék, zárt ajtó mögött tartott tárgyalás után, az állatias apát négy évi fegyházzal sújtotta. Ugy a közbíró, mint az elítélt felebbezett.

§ Az amerikai férj merénylete. Gitting Károly mészáros-segéd az elmúlt esztendőben Amerikából jött haza, hogy leszámoljon itthon maradt feleségével, a ki felőle hallani sem akarva, idehaza más férfiak szerelmével vigasztalódott. Az elkeseredett férj agyonlőtte a rossz asszonyt s miután a rendőrségen kivallatták, átkerült az ügyészség fogházába. Tegnap délután dr. Kiss István vizsgálóbíró kiballgatta Gittinget s aztán elrendelte ellene a vizsgálati fogságot. A szerencsétlen ember nem is apellált, hogy a póre mielőbb tárgyalásra kerüljön.

HIREK.

Kitüntetett egyetemi tanárok. A király dr. Pertik Ottó és dr. Bársony János budapesti tudomány-egyetemi nyilvános rendes tanároknak, a felső oktatás és a tudomány terén szerzett érdemeik elismeréséül, a magyar királyi udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

Vasuti szerencsétlenség. Lyonból jelenti egy táviratunk: Egy tehervonat összeütközött a Voulte-sur-Rhône—Lyon vonalon egy személyvonattal. Egy ember meghalt, 8 megsebesült.

Aehrenthal utja. Bécsből jelentik nekünk táviratilag: Báró Aehrenthal külügyminiszter, a ki tegnap Semmeringről folyó ügyek elintézése céljából ideérkezett, este ismét visszautazott a Semmeringre. A miniszter szept. 9-én visszatér Bécsbe.

Egy rendőr revolvermerénylete. Eszékről táviratozzák nekünk: Mesarics Péter rendőr revolvermerényletet követett el a felesége ellen. Lövése azonban nem talált s az asszony elmenekült. Erre Mesarics agyonlőtte magát.

Dunába fult iskolásfiu. Lehoczky István tizenhat éves iskolásfiu még a múlt hó 31-én eltűnt szüleinek a lakásáról. — A rendőrség — bár mindent elkövetett, hogy a gyereket megtalálja — ebbeli szándékait, sajnos, a sikertelenség koronázta. Tegnap azután jelentés érkezett a dunai kapitányságtól a főkapitányságra, melyben az van közölve, hogy Lehoczkyknak a holttestét az összekötő vasúti hídnál kifogták a halászhók a Dunából. A rendőrség a szomorú hírt még nem közölte a kétségbeesett szülőkkel.

Küldöttség József főhercegnél. Hatvanból táviratozzák: József főherceg ma fogadta Hatvani-Deutsch Sándor kastélyában lévő szállásán a hatvani hatóságok és felekezetek tisztelgését. A főherceg e hét végéig marad Hatvanban és részt vesz az itt folyó hadgyakorlatokon.

Budapesti gabonatözsde.

Szeptember 3.

Változatlan árak mellett elkelt 50 kilogrammonként 16,000 mm. buza.

Rozs, tengeri, zab nyugodt.

A határidő-üzlet.

A határidő-üzlet csekély forgalom mellett változatlan maradt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza október	1149	1144—1146
Buza április 1908	1196	1195—1196
Rozs októberre	978	975—977
Zab októberre	809	805—808
Tengeri augusztus	—	—
Tengeri szept.	685	686—685
Tengeri május 1908	693	691—690

NYILTÉR.*

Zander-féle medico-mechanikai-gyógyintézetemet

Kedden folyó hó 3-án nyitom meg.

— Az órák beosztása mint a múlt évben. —

Dél előtt 11—12-ig nők részére
dél előtt 12—1-ig férfiak,
délután 4—6-ig gyermekek,
délután 6—7-ig férfiak részére.

— Jelentkezni lehet a rendelő helyiségben. —

Telefon szám 389.

Dr. Szász Adolf.

orvos,

Piac utca 59. szám.

237

Egyedüli készítő:
GRÓSZ NAGY FERENC
gyógyszerész
DEBRECEN, Kossuth-utca 8. szám.

Legbiztosabb szépitőszert a
Fáy-féle Arc-Crém
hatása osodás!

Szépit, fiatalít! Legkiválóbb szer szepelő, májfojtók, pattanások és az arcból tisztáltsásgái ellen. Egy tégely 1 korona hozzávaló „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban 1—2—3 kor. üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és * hasonszerű gyógyszereknek. Kapható a készítő *

Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél
Debrecen, Kossuth-utca 8. sz.
„Arany egyszarvu” gyógyszerertár
Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.
635

Iskolakönyvek és író-szerek

ANTALFFY JÓZSEF
könyv- és papírtüzletében

legsolidabb kiszolgálás
mellett kaphatók, Piac-n.
44. sz., Letzter mellett.

Bekötéseket

10 kr.-tól feljebb készítették.

Fűszerkereskedő-segéd felvétetik Vass István-nál, Hadházi-ut 7. sz.

**A közeledő tanévre
iskolás fiúk és leányok**

részére előírás szerint
fehérneműket
raktáron tart
és rendelésre készít,
ontsek Kornél
női divat és fehérnemű-áruháza
Debrecen, Kossuth-utca 1. szám.

URANUS

VILLAMOS SZÍNHÁZ
a széna vásártéren.

Szerdán, szeptember hó 4-én
A szivar doboz,
(Gyönyörűen színezve)

Azonkívül a következő ajándékok:

Műsor:

- A tők basa álma
- A modern utonálló
- Virágok tündernője
- Bírók verseny
- Részeg ember álma a Holdban
- Automobil tanuló
- Kezdő léghajós
- Hajszja a napernyő után
- A szivar doboz

Pár nap múlva érkezik a világhírű
Hagenbeck állatkertje
című eredeti fülv. mozgó fénykép látványosság.

Előadások: Hétköznap este 8 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4-től este
11-ig óránként.

Helyárak: Páholy 5 K. Páholy-ülés 1 K.
I. r. 60 f. II. r. 40 f. III. r. 20 f.

Mindenemű jegyek előre válthatók Bán Kálmán
ur fűszer üzletében Collegium mellett, Csáthy
Ferenc ur könyvkereskedésében Piac utca a
nagytemplom mellett. Schwartz Dániel ur pipa
üzletében főtér, városházzal szemben, Renc Au-
tal ur fodrászüzletében Kossuth utca, Neumann
Sarolta urhölgy dohány tőzsdéjében Főtér 60.
Márkus Sándor ur bor nagykereskedő Főtér
(Hungária kávéház mellett.)

Egy teljesen jó karban levő zongora
jutányos áron eladó. Megtekinthető az Ura-
nus villamos színházban, értekezhetni az
igazgatóval.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri
Tisztelettel!
Suchán és Winkler.

Iskolás fiúk és leányok részére

Ingek, nadrágok,
szoknyák, hálókabátok, harisnyák,
zsebkezdők,
gallérok, kézelők, nyakkendők.

Intézetek részére előírás szerint
Donogán és Somossynál
Debrecen, Kistemplombazár.

Iskolás gyermekek részére

kész fehérneműk, zsebkezdők,
harisnyák, paplanok, matracok,
pokrócok, (flanell takarók) és
ágyterítők, legnagyobb választék-
ban és legjutányosabb áron
kaphatók

KARDOS LÁSZLÓ,
vászon-, fehérnemű- és kelengye üzletében
Debrecen, Kossuth-utca 9.
Alapított 1831. évben.

Az 1907/8. iskolai évre szükséges
és az összes tanintézetekben használt

iskolai könyvek

ujjonnan valamint használt
teljesen jó állapotban,
legolcsóbb áron,
ugyszintén mindennemű iskolai
író- és rajzszerek
legelőnyösebben szerezhetők be
ACZEL HENRIK

modern antonariuma, könyv, papírkereskedésében,
Piac utca 2. A ref. Kistemplommal szemben.

KULCSÁR JÓZSEF bronzműves Debrecen
Szent-Anna-utca 6. sz.

készít mindennemű
sárgarés és bronzárukat
légszesz, acetylen és vil-
lamos csillárokat, csillá-
rok átalakítását petró-
leum és légszeszről vil-
lamosra, vagy légszesz
és villamosra (combi-
nátra).
Ujjátisztítókat s min-
den e szakmába vágó
javításokat elfogad és
gyorsan, szakszerűen és
jutányos áron mellett
eszközöl.

Leveléz-lapon tessék értesíteni, házhöz me-
gyek a munkát átvenni.

Növendék **LEÁNY ÉS FIUK** részére

alkalmas fehérneműk
Paplanok, Matracok,
továbbá
Szőnyeg függöny

és
LINOLEUM
óriási választékban
BOSZNAY J. és TSA
cégnél Kossuth utca 5.

Étvágygerjesztő és legjobb óvszer gyo-
mor betegségek ellen a valódi

Trencsényi borovicska,

Egész üveg 75 kr.
Fél üveg 40 kr.

Egyedüli raktára:

Annok Sándor,

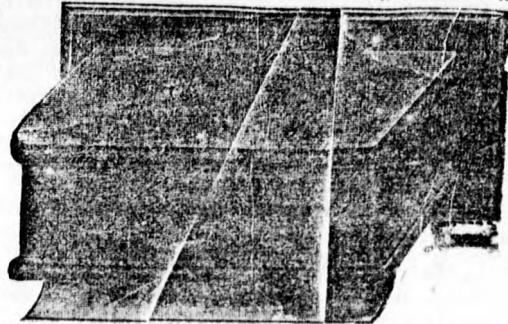
Piac- és Szent-Anna utca sarkán.

1299

Az egészség legdrágább kincs!

Vagyunk vegytiltsza clozett papírt.

500 drb. barna egyenként osztó 40 fillér.
500 drb. fehér " " 45 "

Fényezett egyenként leadó tölgyfa
szekrény . . . . . K 2-25

Kapható
Mihály Sámuel papírkereskedésében
Debrecen, Főtér 30.

Prelovsky András

elsőrangú katonai és polgári szabó-üzlete, bel- és külföldi szövetek,
valamint hadi felszerelési cikkek nagyválasztékú raktára

Debrecen, Kossuth-utca 4. szám.

Elvállal a legújabb szabású és a legnagyobb igényeket is kielégítő
katonai, vasuti és sport egyenruhákat, polgári öltönyöket, valamint
magyar, disz- és viselő ruhákat, pápi reverendákat, palástokat és
fővegeket a legjutányosabb áron mellett készítik.

**Ugy tényleges, mint a talékos tisztok és egy-
éves önkéntesek**

a legelegánsabban, szabály szerint, kiváló olesó áron felszereltetnek.
Az anyag jó minőségéért valamint előírás szerinti elkészítéséért felelőseget vállalok.

Arjegyzékkel és felvilágosítással szívesen szolgálók.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díj: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-
küldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlat.

URASÁGOKTOL levett ruhákat veszek a legmagasabb árrban. Neumann M. Bádógos utca 2. szám. 2647

INTELLIGENS uri családnál Kollégium és kereskedelmi iskola közelében két fű jutányosan teljes ellátást nyer. Cim a kiadóba.

ZONGORA órát, kezdőknek saját lakásán jutányos árért ad öz. urinó. Cim a kiadóba 3835

KÜLÖN BEJÁRATU csinosan buturozott szoba egy esetleg két ur részére azonnal kiadó. Kossuth utca 58. ajtó 6. szám.

ÜGYES alj és kézi lányok állandó alkalmazást nyernek. Takács Sándorné Kasza utca 7.

HARISNYAK-TO IPAR VALLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

SZÓLÓ kilónként 20 kr.ért kapható a Vadaszfőle telepen a hely színén. 3789

JOKAI utca 11. szám alatt uri családnál deakok elfogadtatnak. 3741

EGY tanuló felvétetik Kegyes Ferenc sarkoztatárában Piac utca 58. 3758

HASZNÁLT iskolai könyvek a legolcsóbban kapható Bán Kálmánnal a Collegium mellett. 3714

BEKE László ur telepéről való kiváló finom csemege szőlőt Bán Kálmán fűszerüzletén lehet kapni Egyháztér. 3713

Csemege szőlőt ajánlok kereskedők- és magánügyszők részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debrecen. Telefon 294.

5 k. postakosár elsőrendű csemege szőlő a legolcsóbb napi árrban, 5 kilogramm postabűdön akác v vagy hársfavirág méz 5 kor. 50 fillér. 5k. post. a csomag cukortorma K 2.80 Dávid Zoltán kiviteli üzletében Rákóczy- és Eötvös-utca sarkán. Távbeszélő 315 sz. Egy tanuló felvétetik. 3577

KITŰNŐ uradalmi tej kapható 7 krajcárért literje. Wolf R. vegyeskereskedésében Kandia-utca 15. szám. 3542

KÉPES-ITETT tanítónő zongora órát adását elvállalja a legmagasabb kiképzésig lakásán, vagy tanítványánál. Vigkedvű Mikály utca 29. szám. 3849

URI családnál két alsó osztályú gymnazista teljes ellátásra felvétetik. Domb-u. 9. 3846

CSEMEGE SZŐLŐ kereskedők részére legolcsóbban beszerezhető az Orosházi sűródébe. 3766

VARGA kertben nagyobb föld lakóházzal együtt kiadó, értekezhetni Iparbank palota házfelügyelőjénél. 3851

Kereslet.

SEGÉD könyvelő felvétetik Ullmann Salamon fűszer nagykereskedésében Piac utca 81 3832

PERFECT detail segéd felvétetik szeptember hó 15-ére, Deutsch Lajos. 3825

EGY kisebb ház megvételre kerestetik. Jutányos ajánlatok a kiadóhivatalhoz intézendők.

KISS Pál fűszerüzletében Hafduszoboszlón egy jó családból való gu tanulóul felvétetik. 3845

JÓ varrónő kerestetik hazhoz. Jelenkezhetni 12-2 óráig. Miklós utca 17. 3842

TANULÓ Komlóssy Lajos fűszer- és csemege üzletébe felvétetik. 3843

NAPSZABÓ azonnal felvétetik Neumann M. cs. és kir. udv. szállító cég Piac utca 51. 3850

A FŐTÉRHEZ közel egy 6-7 szobás lakás, vagy egy 4 szobás és ugyanazon udvarban irodának való 3 szobás helyiség november 1-ére kerestetik. Cim Lajos Mór osztálymérték Nagy-Károly. 3844

LÁTÓKÉP csárdába kimérő kerestetik, feltételek Klein Testvérek elhelyező intézetébe tudható meg. 3847

KERESTETIK kis fűszerüzlet vagy más kis üzlet átvételre, értekezni Csapó utca 63. az udvarban hátul.

HAZMESTER kerestetik Józ. kir. hg. utca 12. szám alá. Rendőr, hivataliszolga, postás előnyben részesül.

Eladás.

HASZNÁLT de jó karban levő utcai nagykapu üzletre alkalmas kétszárnyu ajtó, továbbá ablakok és vaskályhák eladók. Bővebben Péterfia 10. sz. 3829

EGY stráf kocsis és egy fél hintó négy lóra való eladó. Cim Varga utca 24. 3765

3 darab modern cserépkályha eladó, megnézhető Hunyadi utca 22. Panónia kávéház, értekezhetni Piac utca 34. Kiss Ignáznál 3841

EGY csillár lámpa és egy nagy ebédlő asztal eladó, ugyanott egy esetleg két jó családból való közepiskolai tanuló teljes ellátásra felvétetik Honvéd utca 5. 3848

Mindennap frissen
pörkölt kávék
kaphatók
DEUTSCH LAJOS
fűszerkereskedésében

Eperjesi cserépkályhák

gyári raktára és

egyed árusítása

Debrecen és vidékére

KOVÁCS GYULA

vasüzletében

a „Bika“ szálloda mellett.

Meghívó.

A „Stern József és Testvére kefégyár részvénytárs.“

1907. szeptember 15-én d. e. 10 órakor a gyártelep helyiségében (Vénkert 46. sz.) tartandó I-ső évi Rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1906/7. évi mérleggel és a nyereség felosztása iránti javaslattal.
2. A felügyelő bizottság évi jelentése.
3. A mérleg megállapítása, az évi nyereség felosztása feletti határozat hozatal és a felmentvény megadása.
4. Javaslat az alaptőkének 50.000 koronával való felemelése s ennek folytán az eddigi 450.000 kor, alaptőkének 500.000 koronára való kiegészítése iránt.
5. Az alapszabályok 6. és 28. szakaszainak módosítása.
6. Az alapszabályszerű kilépés folytán megüresedő két igazgatósági tagsági hely betöltése.
7. Négy felügyelő bizottsági tagnak megválasztása 3 évre és tiszteletdíj megállapítása.
8. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére két részvényes kiküldetése. Debrecen, 1907. szeptember hó 1-én.

Az igazgatóság.

* A közgyűlésen csak azon részvényesek birnak szavazati joggal, akik részvényeiket a társaság pénztárána vagy az „Alföldi Takarékpénztár Részvénytársaság“ debreceni pénztáratnál a közgyűlés előtt 8 nappal letétbe helyezték. (Alapsz. 12. §.)
A mérleg és eredményrovás a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a részvénytársaság gyártelep helyiségében a részvényesek rendelkezésére állanak.

Nyomatott a körforgópen a Debreceni Ujság Nyomdájában. (Tulajdonos: Than Gyula.)

Csemege szőlő

kapható

5 kilós kosarakban

kilónként 25 kr.

Szabó Lajos Fiai

cégnél.

Ezer korona ovadékkal, közepkoru, jó irással bíró egyén magánhivatalnál bizalmi

penzbeszedői, bizományi

vagy ehez megfelelő állást keres, helyben vagy vidéken.

Cim a kiadóhivatalban.

Szendrő Sándor

zongora és hangszerkészítő.

Ajánja legjobb gyártmányu

zongoráit

és

pianinóit

Gramofonjait

és nagyválasztéku

Gramofon-

lemezeket.

Javításokat és hangolásokat előnyös árrban eszközöl.

Zongorák bérbe kaphatók.

Üzlethelyiség Debrecen, Szi.-Anna-utca 3. sz.